

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teomal „ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (CELAC) strateegiliste suhete uus kontekst ning kodanikuühiskonna roll“

(omalgatuslik aramus)

(2017/C 434/04)

Raportöör: **Mário SOARES**

Kaasraportöör: **Josep PUXEU ROCAMORA**

Täiskogu otsus	30.3.2017
Õiguslik alus	kodukorra artikli 29 lõige 2 – omalgatuslik aramus
Vastutav sektsioon	REX
Vastuvõtmine täiskogus	21.9.2017
Täiskogu istungjärk nr	528
Hääletuse tulemus	179/15/31
(poolt/vastu/erapooletuid)	

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Ladina-Ameerika ja Kariibi riikide piirkond, mis on tänapäeval koondunud Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduseks (CELAC), on sajandite vältel jaganud Euroopaga samu põhimõtteid ja väärtusi, millel põhineb ühine visioon maailmast. Seepärast võimaldab tugevama ja ühise strateegiaga ELi ja CELACi bloki loomine olla üleilmsete probleemidega tegeledes ülejäänud riikide seas tugevam ja tõhusam hääl.

1.2 Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas suurim investor ja koostööpartner. Nende piirkondade vahel on sajandite vältel arendatud välja poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed, kultuurilised ja ajaloolised sidemed, mis väljenduvad iga kahe aasta tagant korraldatavates valitsusjuhtide tippkohtumistes, parlamentaarses assamblees, erinevates lepingutes ja eelkõige ulatuslikus ühiskondlikus võrgustikus.

1.3 Uued üleilmsed probleemid nõuavad selle bloki tugevdamist ja eelkõige sellise uue strateegia koostamist, mis ulatuks kaugemale formaalsustest ja suurejoonelistest deklaratsioonidest ning võtaks rahvusvahelisel areenil tugeva ja otsustava hääle rolli. Uuel geopoliitilisel maastikul tugevdab Ladina-Ameerika piirkond oma positsiooni ELi välispoliitika strateegilise prioriteedina.

1.4 Komitee väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Parlamendi väliskomisjon arutab seda teemat käsitlevat resolutsiooni, milles tunnistab, et CELAC on ELi jaoks oluline partner ja et ELi välistegevuse CELACiga seotud prioriteedid peavad olema poliitilise dialoogi arendamine ja koostöö tugevdamine rände, kliimamuutuste, taastuvenergia, organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ning poliitiliste, kultuurialaste ja sotsiaal-majanduslike suhete süvendamise vallas.

1.4.1 Komitee loodab, et järgmisel ELi ja CELACi riigipeade tippkohtumisel 26.–27. oktoobril leitakse lahendused praegu maailma ja planeedi ees seisvatele probleemidele ning koostatakse strateegia eesmärgiga tugevdada mõlema piirkonna vahel strateegilisi, poliitilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi sidemeid.

1.4.2 Komitee julgustab liikuma ELi ja CELACi vahelise globaalse raamlepingu poole, mis sisaldaks põhimõtteid poliitilise dialoogi, koostöö ja kestliku arenguga seotud tegevuse kohta. Sellest lepingust võiks saada uue üleilmse haardega geopoliitilise tegevuse alus ning see tugevdaks meie piirkondade mõju rahvusvahelisel areenil.

1.4.3 Komitee kutsub kõiki ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna juhtivaid poliitikuid üles tunnustama ja väärtustama kodanikuühiskonna panust. Seepärast on oluline, et

- kõikides läbirääkimistes loodaks struktureeritud dialoog organiseeritud kodanikuühiskonnaga, kelle osalemine peab põhinema organisatsioonide representatiivsuse ja erinevate esindatud sektorite tasakaalu kriteeriumitel. Vabakaubanduslepingute läbirääkimiste puhul tuleks tagada kodanikuühiskonna tegelik kaasamine kõigis läbirääkimiste etappides ning samuti lepingute kohaldamise ja tulemuste hindamise ajal;
- algusest peale nähtaks ette vajalikud ja piisavad materiaalsed vahendid kõikide lepingutes ette nähtud osalusmehhanismide jaoks, et need saaksid täita oma eesmärgi;
- mõistetakse, et läbipaistvus ning reguleeritud ja korrapärane dialoog ametiasutustega on alus usaldusele meetmete kvaliteedi ja kaasatavate sidusrühmade vastu;
- keskendutakse ühele ainsale institutsionaliseeritud ja piisavalt rahastatud struktuurile ning et allkirjastatud lepingute järelmeetmete ja jälgimise puhul järgitaks põhimõtet „üks leping, üks kodanikuühiskonna organisatsioon“.

1.4.4 Komitee kinnitab, et kodanikuühiskonna prioriteetsed eesmärgid on muu hulgas demokraatia tugevdamine, kestlik inimareng, õiglus ja sotsiaalne sidusus, loodusvarade ja keskkonna kaitse, inimõiguste ja tööstandardite täielik austamine ja inimväärse töö tulevik ja võitlus ebavõrdsuse vastu.

1.4.5 Komitee peab oma ülesande osaks osaleda aktiivselt sellise maailma ehitamises, kus oleks võimalik elada rahu tänu erinevuste austamisele ja dialoogile. Sellise maailma, kus kõik riigid ja rahvad saaksid leida oma arengutee ja ehitada oma kultuurist lähtuvalt demokraatliku ja kaasava heaoluühiskonna. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tahab olla osa sellest protsessist.

2. Keeruline ja muutuv maailma olukord

2.1 Praegu seisab maailm silmitsi erinevate ja väga raskesti lahendatavate probleemidega: kliimamuutuste kiirenemine, relvastatud konfliktide arvu mitmekordistumine, mille tagajärjel tekib tuhandeid põgenikke, natsionalismi ja ühepoolse konfliktide lahendamise käsitluse tagasitulek ning isegi tuumasõja ohu taasteke.

2.2 Kaubandus on arenenud ülemaailmselt nii, et kuigi poliitilisest vaatepunktist võiks see maailma eri osade vahel luua suurema tasakaalu, on see siiski säilitanud ja teatud puhkudel suurendanud erinevust rikaste ja vaeste vahel, sealhulgas ühe ja sama piirkonna või riigi siseselt.

2.3 Paljudes maailma piirkondades on inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse, ÜRO ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni normide austamine ohus ning jätkub naiste, laste ning etniliste, religioossete ja kultuuriliste vähemuste õiguste rikkumine. Lisaks ei austata jätkuvalt piisavalt põhivabadusi, mis seab ohtu inimeste turvalisuse ja elukvaliteedi.

2.4 Pariisis saavutatud kliimakokkulepet toetasid laialdaselt isegi sellised riigid nagu USA ja Hiina, kes on traditsiooniliselt suhtunud selliste kohustuste võtmisse vastumeelselt. Praegu on see ohus USA uue administratsiooni tõttu, kes teatas, et kavatseb kokkuleppest taganeda. See peatab puhta energia kava ehk 2015. aastal käivitatud seadusandliku algatuse, mille eesmärk on vähendada energeetikasektori heitkoguseid ja suurendada taastuvenergia tootmist.

2.5 Pärast perioodi, mil tundus, et maailm hakkab leidma tasakaalupunkte, pani 2007. aastal alanud finantskriis ka arenenud riigid tundma turgude kontrolli puudumise sotsiaalseid tagajärgi. Konfliktid on kaugel vähenemisest, need on hoopis süvenenud ning rõhutavad riikide ja piirkondade lahknevaid huve.

2.6 Euroopas ilmnesid taas suured erimeelsused ELi ja Venemaa ning ELi ja Türgi (riik, mis peab ikka veel läbirääkimisi Euroopa Liiduga ühinemiseks) vahelise koostöö osas, mis näitavad, et habras tasakaal on murtud või tõsiselt ohus.

2.7 USA uue administratsiooni valimine, eelkõige selle ebaselge ja ilmselt vähem sõbralik suhtumine ELi muudab rahvusvahelise maastiku veelgi keerulisemaks. Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse läbirääkimiste peatamine, ÜROs esitatud hoiatus, et tema tegevus ei vasta alati organisatsioonis kehtivatele otsuste vastuvõtmise kriteeriumidele, Vaikse ookeani ülese partnerluse lepingu ratifitseerimata jätmine, katsed muuta rändepoliitikat ning liitlasriikide harjumuspäraste tavade kahtluse alla seadmine loovad ebakindlust ja suurendavad rahvusvahelise maastiku ebastabiilsust.

2.8 Seda ning muid ohte ja mureküsimumi saab lahendada üksnes globaalselt selliste kokkulepetega, mis oleksid läbi arutatud ja realistlikud, aga samal ajal siduvad, et saavutada tõelisi lahendusi, mis on keerulisemad ja peavad olema mitmepoolsed.

3. Euroopa: üleilmne tegutseja ja strateegilised partnerlused

3.1 Komitee on seisukohal, et selleks, et Euroopa jätkaks esmatahtsa rolli täitmist praegusel keerulisel rahvusvahelisel areenil, on tal vaja partnereid ja liitlasi, kes ei teeks üksnes koostööd arengu ja kaubanduse vallas, vaid jagaksid fundamentaalselt samu väärtuseid ja põhimõtteid. Just see võib olla ja peab olema Euroopa Liidu lisaväärtus.

3.2 Siiani põhines Euroopa Liidu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna strateegia muu hulgas järgmistel elementidel:

- sotsiaalse sidususe edendamine;
- Ladina-Ameerika piirkondliku integratsiooni toetamine;
- nn lõuna-lõuna suunalise koostöö edendamine;
- partnerluslepingute, poliitilise dialoogi, koostöö, kaubandus- ja strateegilise partnerluse lepingute sõlmimine (lepingud Mehhiko ja Tšiiliga (2002), majanduskoostöö leping viieteistkümneme Kariibi riigiga (2008), partnerlusleping Kesk-Ameerikaga (2012), mitmepoolne kaubandusleping Peruu ja Colombiaga (2010) ning Ecuadoriga (2014), poliitilise dialoogi ja koostöö leping Kuubaga, strateegilise partnerluse leping Brasiiliaga (2008))⁽¹⁾.

3.3 Euroopa ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigi- ja valitsusjuhtide tippkohtumine ning hilisem kohtumine CELACi ja Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assambleega, mis on kahe piirkonna vahelise strateegilise partnerluse parlamentaarne institutsioon, on selle strateegia poliitilised väljendused.

3.4 Ülemaailmsel tasandil tegeleb Euroopa aktiivselt ÜRO kestliku arengu eesmärkidega, kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 ning Pariisi kokkuleppega. EL on võtnud kohustuse

- kaitsta sotsiaalseid, tööalaseid ja kultuurilisi õigusi;
- edendada kestlikku ja õiglasemat majandusarengut;
- kaitsta planeeti ja võidelda kliimamuutuste negatiivsete tagajärgede vastu;
- tagada inimõiguste austamine ja täielik kehtivus;
- panustada rahu säilitamisesse, mitmepoolsete suhete hoidmisesse ja käimasolevate konfliktide lõpetamisesse läbirääkimiste teel.

3.5 Sellega seoses oleks tugeval ELi ja CELACi blokil rahvusvahelisel tasandil rohkem kaalu ja see oleks oluline nende väärtuste kaitsmiseks, mida nii EL kui ka CELAC tervikuna jagavad. Seepärast tundub, et kätte on jõudnud aeg küsida, kas see strateegia, mis on kahtlemata saavutanud väärtuslikke edusamme ja tulemusi, on piisav nende probleemide taustal, millega mõlemad piirkonnad silmitsi seisavad.

⁽¹⁾ 2016. aastal jätkusid läbirääkimised Mercosuriga eesmärgiga sõlmida partnerlusleping.

3.6 Komitee peab hädavajalikuks tõsist piirkondadevahelist debatti, mis tõstaks avatult esile mitte ainult seni saavutatud edusamme, vaid ka jätkuvaid puudusi ja piiranguid, õpiks tehtust, vastaks praegustele väljakutsetele ning jagatud väärtustele ja põhimõtetele ning looks seeläbi uued suhted, mis põhinevad uuenenud ja laiaulatuslikumal koostööl ning legitiimsusel tulevikku silmas pidades.

4. Uus impulss ELi ja CELACi suhetes

4.1 Praeguses ülemaailmses olukorras avaneb uus võimalus luua Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna ning Euroopa vahel tugevamad ja tõhusamad sidemed, mille võiks kinnistada tulevases ELi ja Mercosuri vahelises lepingus ⁽²⁾. See leping kujutab ELi jaoks olulist ülesannet, kuna selle sõlmimise korral muutuks kogu Ladina-Ameerika piirkond, välja arvatud Boliivia ja Venezuela, Euroopa Liiduga poliitiliselt ja majanduslikult tihedalt seotuks. Ka on Mehhiko jaoks äärmiselt oluline pidada uued läbirääkimised lepingu üle ELiga, samas kui ELi jaoks pakub see võimalust suurendada oma kohalolu enne tõenäolist kaubanduse vähenemist Mehhiko ja USA vahel.

4.2 ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhted peavad näitama, et need on kasulikud kõigile, st nii Euroopa riikidele kui ka Ladina-Ameerika ja Kariibi riikidele ning eelkõige nende elanikkonnale.

4.3 Üks võtmetegureid arengu poliitiliste, sotsiaalsete, keskkonnaalaste ja majanduslike aspektide koostoimeks on tootlikud investeeringud mõlemasse piirkonda. EL ja selle liikmesriigid on jätkuvalt piirkonna peamine investor. Ladina-Ameerika ja Kariibi riigid on ELi teine kaubanduspartner ning koos esindavad CELAC ja EL kolmandikku ÜRO liikmesriikidest ja umbes 25 % maailma SKPst.

4.4 Tihedam partnerlus Ladina-Ameerika ja Euroopa Liidu vahel võimaldaks kiirendada majanduskasvu, arendada struktuurset kaubandust sektorites, mis põhinevad intensiivsel teadmiste kasutamisel, vähendada vaesust, suurendada sotsiaalset kaasatust ja kaitsta keskkonda.

Kõike seda on võimalik saavutada,

- laiendades partnerluslepinguid, mis avavad tee investeeringutele, eelkõige uutest teadmismahukates valdkondades ja kvaliteetsetel töökohtadel;
- soodustades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate asumist töökohtade loomise kaudu võrgustikes;
- investeerides valdkondadesse, mis soodustavad jätkusuutlikku majanduskasvu, inimväärset tööd ning sotsiaalset kaasatust ja keskkonnasäästlikkust;
- toetades innovatsiooni ja uue tehnoloogia demokratiseerimist ning soodustades selle jõudmist masskasutusse, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vallas;
- luues kaasavaid ja keskkonnahoidlikke taristuid, mis soodustavad juurdepääsu põhiteenustele uues linnaarengu raamistikus ja soodustavad territoriaalset sidusust;
- soodustades investeeringuid tehnoloogiasse, mis aitab leevendada kliima soojenemist;
- suurendades keskkonnahoidliku energia kasutamist, kasutades mittekonventsionaalseid taastuvenergia allikaid ja kasutades Euroopa ettevõtete kogemusi selles valdkonnas, et liikuda rohelise majanduse suunas;

⁽²⁾ Mercosur esindab 250 miljonit elanikku ja on seetõttu maailma viies majandus, mille SKP ulatub kahe triljoni USA dollarini. Üle 5 % ELi välismaistest otseinvesteeringutest on tehtud Mercosuris. EL on piirkonna peamine investor. 2016. aastal ulatus ELi eksport Mercosuri 41,633 miljardi euroni ning import Mercosurist ELi ulatus samal aastal 40,330 miljardi euroni. See on ELi suuruselt kümnes eksporditurg.

— edendades ja võimestades ettevõtjate organisatsioone ja ametiühinguid kui sotsiaaldialoogi põhilisi osalejaid, et soodustada võimalikult harmoonilist kohaliku tootmisstruktuuri arengut, sealhulgas mitteametliku majanduse vähendamist.

4.5 See suurendaks mõlemas piirkonnas majanduslikku ja sotsiaalset heaolu, mis väljenduks kahtlemata töökohtade loomises, nt

— uute äri võimaluste kaudu ebatraditsiooniliste valdkondade ettevõtete jaoks, nt uue tehnoloogia, rohelise majanduse ja sotsiaalvõrgustike vallas;

— traditsiooniliste turgude laienemise kaudu mh telekommunikatsiooni ja autotööstuse vallas, ravimitööstuses, elektri- ja pangandussektoris;

— uute turgude avanemise kaudu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks;

— loodusvarade ja toiduainete tootmise kaudu, toetades samal ajal bioloogilist mitmekesisust ja keskkonnakaitset;

— edendades sotsiaalset ja solidaarset majandust kui sotsiaal-majandusliku sidususe suurendamise, varimajanduse päevavalgele toomise või rände vähendamise mehhanismi.

4.6 ELil ja CELACil on probleeme, ent neil on ka võimalusi positiivse arengu edendamiseks mõlema piirkonna jaoks olulistes valdkondades, mis koordineeritud koostööst olulist kasu saaksid, nt

— kvaliteetne haridus ja väljaõpe kõigile;

— inimväärne töö naistele ja noortele;

— liikuvus ja õiguste tunnustamine, eeskätt kasutades hästi ära üliõpilasvahetuse programmi Erasmus tõendatud eeliseid.

4.7 Komitee on seisukohal, et avaliku sektori meetmete ja erasektori vaheliste suhte eesmärk peab olema majandusarengu, parema ettevõtjatevahelise koostöö ning majanduskasvu soodustavate finantsinvesteeringute edendamine. Komitee rõhutab vajadust võidelda mitteametliku majanduse, aeglase arengu ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate madala konkurentsivõime vastu. Ta kutsub üles soodustama ja parandama kahe piirkonna vahelist liikuvust, tagades tööõiguste vastastikuse sidususe ja ergutades sotsiaalkindlustussüsteemide vahelist koostööd.

4.8 Komitee arvates on oluline loobuda kahe piirkonna vaheliste suhete killustatud käsitlusest ning vaadelda majandust, inimõigusi ja kestlikku arengut jagamatu tervikuna. Koostöö ja vastastikune toetus on võtmetähtsusega, kui soovime minna edasi ühise tegevuskava ja plaaniga, mis võimaldaksid tegeleda maailma olulisimate muredega, nagu vaesus, kliimamuutused ja relvastatud konfliktid.

5. Kodanikuühiskonna osalus: piirangud ja tulevikuväljavaated

5.1 Mõlema piirkonna organiseeritud kodanikuühiskonna väärtust, rolli ja aktiivset osalust ning seda, et nad vahetavad kogemusi, jagavad projekte ja osalevad aktiivselt võetavates meetmetes, tuleb austada, tunnustada ja arvesse võtta kui uute strateegiliste suhete võtmetähtsusega osa.

5.2 Komitee hinnangul on mõlema piirkonna kodanikuühiskonnad silmitsi nii suure väljakutse kui ka võimalusega, kuna kahe piirkonna vahelised suhted vajavad uuendatud mõõdet, mis ei takistaks ega eiraks saavutatut, vaid liiguks edasi tugevama poliitilise ja strateegilise lähenemisviisiga.

5.3 Piirangud

5.3.1 Kuigi viimastel aastatel on üha enam tunnustatud kodanikuühiskonna olulist rolli kahe piirkonna vahelise strateegia tugevdamisel, takistavad kodanikuühiskonda tegelikult piirangud, mis nõrgestavad tulemuslikumat ja tõhusamat osalust, eelkõige sellepärast, et

— organiseeritud kodanikuühiskonna osalus ei põhine piisaval määral institutsioonilisel alusel;

- puuduvad majanduslikud vahendid, mis võimaldaksid korrapäraselt osaleda tegevuses ja üritustes;
- on raskusi reguleeritud ja avatud dialoogi pidamiseks ametiasutustega;
- lepingute, eelkõige kaubandusega seotud lepingute läbirääkimistel puudub läbipaistvus, mis raskendab oluliselt nimetatud lepingute analüüsimist ning ühiskonna ettepanekute ja nõudmiste jõudmist vastavate ametiasutusteni;
- allkirjastatud lepingute järelmeetmete eri struktuuride kasvav rohkus muudab nende jälgimise keerukaks.

5.4 Tulevikuväljavaated

5.4.1 Nende piirangute ületamine eeldab tegevuskava ja plaani, mis

- tugevdaksid realistikult, tasakaalukalt ja ulatuslikult kahe piirkonna vahelist partnerlust ning suurendaksid kõikide osaliste kindlustunnet ja protsessi läbipaistvust;
- annaksid osalejatele rohkem sotsiaalset legitiimsust, käsitledes ja arendades mõlema piirkonna kodanike jaoks tõeliselt olulisi teemasid;
- sisaldaksid meetmeid, mis võimaldaksid ELi ja CELACi partnerlusel tõusta rahvusvahelisele tasandile, tagades neile iseloomulike jagatud väärtuste ja põhimõtete kehtivuse;
- tunnistaksid, et ebakõlad on raskus, mis tuleb ületada, pakkudes välja üleminekumehhanisme erinevuste kaotamiseks või tasandamiseks.

5.5 Komitee rõhutab, et selleks, et mis tahes läbirääkimised ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel oleksid edukad, on oluline luua organiseeritud kodanikuühiskonnaga struktureeritud dialoog, mis tagaks kodanikuühiskonna tegeliku osalemise kõigis läbirääkimiste etappides ning kohaldamise ja tulemuste hindamise ajal. Sellega seoses toetab komitee tugevalt ELi ja Tšiili ühise nõuandekomitee moodustumist, millele ta koos Tšiili kodanikuühiskonna organisatsioonidega kaasa aitab.

5.6 Komitee on seisukohal, et Euroopa ja Ladina-Ameerika kodanikuühiskonna suhete prioriteetsed eesmärgid on demokraatia tugevdamine, kestlik inimareng, õiglus ja sotsiaalne sidusus, loodusvarade ja keskkonna kaitse, inimõiguste täielik järgimine ja inimväärse töö põhimõtte austamine.

5.7 Struktureeritud ja laialdase ligipääsu puudumist teabele Euroopa ning Ladina-Ameerika ja Kariibi organiseeritud kodanikuühiskonna seas on sageli rõhutatud kui olulist probleemi ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhete järelmeetmete jaoks ning kui ühte suurimat takistust kodanikuühiskonna ettepanekute aegsal väljatöötamisel. Komitee kinnitab, et ligipääs teabele peab olema üks kahe piirkonna vaheliste suhete prioriteetsetest eesmärkidest, mistõttu on hädavajalik kehtestada teabele ligipääsu kohta selged eeskirjad ja menetlused.

5.8 Kui lepingute osalised hindavad tõeliselt kodanikuühiskonna osalust, peavad nad algusest peale nägema ette vajalikud ja piisavad materiaalsed vahendid kõikide lepingutes ettenähtud osalusmehhanismide jaoks, et need saaksid täita oma eesmärgi.

5.9 Komitee võtab teadmiseks Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna sihtasutuse reformi, mis võib olla oluline kahe piirkonna vahelise partnerluse uue hooga arendamiseks. Komitee kordab oma ettepanekut ELi ja CELACi riigijuhtidele, mille ta esitas 2012. aastal oma Santiago de Chile deklaratsioonis, et sihtasutuse tööprogramm sisaldaks olulise osana tulemuslikku ja tegelikku koostööd mõlema mandri organiseeritud kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

5.10 Komitee nõuab tungival, et kavandatav poliitika ja võetavad meetmed suurendaksid sidusust ja piirkondadevaheliste suhete positiivset mõju, et tagada nende kvaliteet ja asjakohasus ning kindlustada, et kaasatud kodanikuühiskonnad tajuksid neid enda omadena.

6. Kodanikuühiskonna ettepanekud

6.1 26.–27. oktoobril 2017 toimub El Salvadoris Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (EL-CELAC) riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumine. Kuna suhted USA ja Ladina-Ameerika vahel muutuvad jahedamaks, on komitee seisukohal, et sellel tippkohtumisel tuleks tugevdada strateegilisi, poliitilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi sidemeid ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel.

6.2 Komitee julgustab mõlema piirkonna vastutavaid poliitikuid astuma järjest tulemuslikumaid samme, mis aitaksid kaasa planeedi kaitsmisele, võitleksid kliimamuutuste vastu, säilitaksid bioloogilise mitmekesisuse ja kestliku arengu, edendaksid inimeste heaolu, panustaksid vaesuse kaotamise, tagaksid sotsiaalse ja territoriaalse sidususe, soodustaksid kvaliteetse hariduse ja tervishoiu kättesaadavust kõigile, soolist võrdõiguslikkust ja rahvaste kultuuri, kaitseksid rahu, hindaksid ülemaailmsete institutsioonide rolli ja toetaksid mitmepoolseid suhteid.

6.3 Komitee peab oma ülesande osaks osaleda aktiivselt sellise maailma ehitamises, kus oleks võimalik elada rahu tänu erinevuste austamisele ja dialoogile. Sellise maailma, kus kõik riigid ja rahvad saaksid leida oma arengutee ja ehitada oma kultuurist lähtuvalt demokraatliku ja kaasava heaoluühiskonna. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tahab olla osa sellest protsessist.

6.4 Komitee kutsub kõiki ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna poliitilisi juhte üles tunnustama ja väärtustama kodanikuühiskonna panust, et kaasata otsuste tegemise protsessi võimalikult suur hulk elanikke. Tahtmata kedagi kõrvale jätta, mõistab komitee, et just institutsionaalne ja institutsionaliseeritud osalus on struktureeritud ja tõhusam.

6.5 Inimväärse töö edendamine peab saama ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahelise koostööpoliitika prioriteediks. Sellega seoses tuleb võtta konkreetseid kohustusi Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni oluliste konventsioonide austamise ja täitmise osas ning kõigis ELi ja Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna poliitikavaldkondades ja läbirääkimistes tuleb näha ette nende täitmise kontrollimise mehhanismid, milles osaleks ka ühiskond ja ametiühingud.

6.6 Komitee mõistab, et praeguses geopoliitilises olukorras on partnerluslepingud, kaubanduslepingud, poliitilise dialoogi lepingud ja strateegilised partnerlused jätkuvalt olulised vahendid, aga tänapäeval pole need enam ainsad võimalikud vahendid. Praegu on oluline, et ühiseid väärtusi ning kultuurilist, ajaloolist ja poliitilist visiooni jagavad riigid saaksid aru vajadusest moodustada strateegiline blokk, mis on võimeline mõjutama rahvusvahelist areeni. Lepingud peavad olema selle arusaama tagajärg, mitte vahend selle saavutamiseks.

6.7 Komitee julgustab liikuma ELi ja CELACi vahelise globaalse raamlepingu poole, mis sisaldaks poliitilise dialoogi, koostöö, kestliku arengu ja majandusarenguga seotud tegevuse põhimõtteid. Sellest võiks saada ülemaailmse ulatusega geopoliitilise tegevuse alus, mis määratleb tegevuse meetodi juhtudeks, kui meie ühised põhimõtted ja väärtused ohtu satuvad.

6.8 Komitee arvates on oluline tunnustada organiseeritud kodanikuühiskonda kui osalejat, kes panustab globaalse teadlikkuse suurendamisse, mis hõlbustab, edendab ja soodustab ülemaailmsete lahendusi rahu, kestliku arengu, õiglase kaubanduse ning kõigi rahvaste ja piirkondade heaolu saavutamiseks.

Brüssel, 21. september 2017

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS